نعمت الله صفری

مصحف فاطمه سلام الله علیها چیست ؟

بسم الله الرحمن الرحیم

مصحف فاطمه علیها السلام چیست؟

نویسنده:

نعمت الله صفری فروشانی

ناشر چاپی:

Ansariyan

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

مصحف فاطمه علیها السلام چیست؟

مشخصات کتاب

نعمت‌ا... صفری

مصحف فاطمه چیست؟

وقتی آغاز وصیت نامه امام راحل را می‌خواندم، به نکته‌ای زیبا و دقیق برخوردم و آن صحیفه یا مصحف فاطمه بود؛ کتابی که از جانب خداوند متعال به زهرای مرضیه الهام شده است. این نکته چند سؤال را در ذهن من ایجاد کرد: ۱) مصحف فاطمه چیست؟ ۲) چه محتوایی دارد؟ ۳) مگر ممکن است جبرئیل بر غیر پیامبر نازل شود؟ ۴) این مصحف اکنون کجا است؟ خواهشمندم مرا راهنمایی کنید. نکته زیبا و دقیقی که ذهن و اندیشه شما را به سوی چنین مقوله و پرسش‌هایی پیرامون آن معطوف داشته است در حقیقت پرداختن به نکته‌ای است که از دیرباز موضوع بحث و گفت‌وگوی عالمان و اندیشمندان بوده است، ورود به این مقوله مستلزم تمهیداتی است که ذیلاً بدان اشاره می گردد.

چیستی مصحف؟

کلمه مُصْحَف (با هر سه حرکت میم) اکنون بیش‌تر به معنای «قرآن» به کار می‌رود؛ اما در لغت به معنای مجموعه برگه‌هایی است که میان دو جلد جمع آوری شده است و امروزه «کتاب» خوانده می‌شود. بنابراین، منظور از «مصحف فاطمهٔ(س)، کتاب فاطمه(س) است که در بعضی از روایات اهل سنت نیز به آن اشاره شده است. راویانی چون «ابی بن کعب» وجود کتابی نزد آن حضرت(س) را تأیید کرده‌اند. بدین ترتیب سخن کسانی مانند «ایجی» در مواقف و «جرجانی» در شرح مواقف و ابو زهره در کتاب «امام صادق(ع)» که مدعی شده‌اند، شیعه به قرآنی منسوب به فاطمه(س) که غیر از قرآن رایج میان مسلمانان است، اعتقاد دارد، نادرست است و در عدم رجوع به روایات شیعه و نیز عدم دقت در معنای مصحف ریشه دارد.

مصحف فاطمه و محتوای آن؟

درباره ماهیت این مصحف در منابع شیعی روایات فراوان یافت می‌شود. در این احادیث محتوا، حجم، زمان نگارش کیفیت نگارش مصحف بیان شده است. البته در نگاه ابتدایی اختلافاتی میان این روایات مشاهده شود؛ اما با کمی دقت توجیه می گردد. بعضی از روایات مطالب آن را غیر از مطالب قرآن دانسته‌اند. بر اساس شماری از احادیث در این کتاب مطالبی چون وصیت حضرت فاطمه(س) مصیبت‌های فرزندان آن حضرت(س) در طول زمان، پیشگویی حوادث آینده و تمام پادشاهانی که بر زمین حکم خواهند راند، نوشته شده است. دسته‌ای از روایات نیز از اشتمال این مصحف بر تمام احکام حلال و حرام حتی حکم عملی که موجب نصف شلاق می‌شود، سخن به میان آورده‌اند. بر اساس بعضی از احادیث، امام صادق(ع) حوادث تاریخی ای چون ظهور زندیقان را پیشگویی کرده و گفتارش را به مصحف حضرت زهرا(س) مستند دانسته است. این روایات با هم ناسازگار نیستند؛ زیرا ممکن است همه مطالب یاد شده در آن مصحف وجود داشته باشد و هر روایت بخشی از محتوای آن را بیان کرده است. بعضی از معصومان حجم مصحف را سه برابر قرآن شمرده‌اند.

زمان و کیفیت نگارش

مهم‌ترین مطلب درباره این مصحف، زمان و کیفیت نگارش آن است که مسأله ارتباط حضرت زهرا(س) با جبرئیل و دیگر فرشتگان الهی در همین جا مطرح می گردد. در چند روایت، کیفیت نگارش آن بدین صورت مطرح شده است: پیامبراکرم(ص) مطالب را املا می کرد و حضرت علی(ع) می نوشت. پس درباره سبب علت انتساب مصحف به حضرت فاطمه(س) می توان گفت، آن کتاب نزد حضرت زهرا(س) نگهداری می‌شد یا آن حضرت واسطه رسیدن بعضی از مطالب به دست حضرت علی(ع) بوده است. برخی از روایات نیز مصحف را رهاورد املا و وحی مستقیم خداوند بر حضرت زهرا(س) دانسته‌اند. بر اساس روایات دیگر، بعد از وفات پیامبر اکرم(ص) خداوند فرشته‌ای را نزد حضرت زهرا(س) می‌فرستاد تا در غم پدر دلداری اش دهد، وی را از مکان و جایگاه رسول خدا در بهشت آگاه سازد و با او درباره مطالب مختلف به گفت‌وگو بنشیند. حضرت فاطمه(س) سخنان آن فرشته را به حضرت علی(ع) منتقل کرد و آن حضرت(ع) آن‌ها را به نگارش در آورد. روایتی این فرشته را جبرئیل(ع) معرفی کرده است. میان این احادیث نیز ناسازگاری وجود ندارد؛ زیرا می توان گفت خداوند به وسیله فرشته‌ای از فرشتگان خود به نام جبرئیل(س) با آن حضرت(س) سخن گفته است. به نظر می‌رسد در توجیه این ناسازگاری باید گفت، فاطمه زهرا(س) یک مصحف داشت. بخشی از این کتاب را به مطالب دریافتی از پدرش اختصاص داده بود و بخشی دیگر را به مطالب جبرئیل(س).

امکان نزول جبرئیل بر فاطمه

اشکال دیگر روایات دسته اخیر، قطع وحی پس از رسول اکرم(ص) است؛ به عبارت دیگر، ما مسلمانان معتقدیم پیامبر اکرم(ص) خاتم انبیا بوده، بعد از وفات آن حضرت(ص) ارتباط میان زمین و آسمان قطع و وحی منقطع گشته است. بنابراین، چگونه فرشته بر حضرت زهرا(س) نازل می‌شد و با آن بزرگوار گفت و گو می کرد. در پاسخ بدین اشکال باید گفت، طبق آیات قرآنی، نزول فرشته الهی و ارتباط خداوند با غیر پیامبران از طریق فرشتگان و وحی امکان‌پذیر است؛ چنان که آیات بسیار از ارتباط فرشته با حضرت مریم(س) سخن می گوید و خداوند ارتباط خود با مادر حضرت موسی(ع) را وحی می‌خواند. و وقتی امکان این ارتباط با زنانی چون مادر موسی(ع) و حضرت مریم(س) پذیرفته شد، امکان و وقوع آن درباره حضرت فاطمه زهرا(س) که از سوی پیامبر اکرم(ص) سرور همه زنان در همه زمان‌ها معرفی شده، به طریق اولی پذیرفتنی می‌نماید. منظور از انقطاع وحی و قطع ارتباط زمین و آسمان بعد از پیامبراکرم(ص) قطع ارتباط میان خداوند و فردی به عنوان پیامبر و مأمور ابلاغ است نه عدم امکان ارتباط زمینیان با خداوند و فرشتگان. بر اساس روایات شیعه، نوعی ارتباط میان امامان معصوم(ع) و خداوند وجود دارد. در روایات اهل سنت نیز بعضی از افراد «مُحَدَّث» معرفی شده‌اند. «محدّث» یعنی کسی که با فرشتگان الهی نوعی ارتباط دارد و از آن‌ها حدیث دریافت می کند.

مصحف نزد چه کسی است

روایات شیعه نشان می‌دهد این مصحف در زمان‌های مختلف نزد امامان معصوم – علیهم السلام – بوده، از امامی به امام دیگر رسیده و جز آن بزرگان کسی بدان دسترسی نداشته است. بر اساس این روایات، امامان با استفاده از آن حوادثی را پیشگویی و احکامی را بیان کرده‌اند.

تذکر

کتاب‌هایی که اخیراً با عنوان «صحیفهٔ الزهرا علیها السلام» منتشر شده، با «مصحف فاطمهٔ(س)» تفاوت دارد؛ زیرا در این کتاب‌ها

عمدتاً دعاهای منسوب به آن حضرت(س) به چشم می‌خورد نه آنچه روایات درباره مصحف فاطمه گفته‌اند.

درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

بسم الله الرحمن الرحیم
جاهِدُوا بِأَمْوالِکُمْ وَ أَنْفُسِکُمْ فی سَبیلِ اللَّهِ ذلِکُمْ خَیْرٌ لَکُمْ إِنْ کُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (سوره توبه آیه ۴۱)
با اموال و جانهای خود، در راه خدا جهاد نمایید؛ این برای شما بهتر است اگر بدانید حضرت رضا (علیه السّلام): خدا رحم نماید بنده‌ای که امر ما را زنده (و برپا) دارد ... علوم و دانشهای ما را یاد گیرد و به مردم یاد دهد، زیرا مردم اگر سخنان نیکوی ما را (بی آنکه چیزی از آن کاسته و یا بر آن بیافزایند) بدانند هر آینه از ما پیروی (و طبق آن عمل) می کنند
بنادر البحار-ترجمه و شرح خلاصه دو جلد بحار الانوار ص ۱۵۹
بنیانگذار مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان شهید آیت الله شمس آبادی (ره) یکی از علمای برجسته شهر اصفهان بودند که در دلدادگی به اهلبیت (علیهم السلام) بخصوص حضرت علی بن موسی الرضا (علیه السلام) و امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) شهره بوده و لذا با نظر و درایت خود در سال ۱۳۴۰ هجری شمسی بنیانگذار مرکز و راهی شد که هیچ وقت چراغ آن خاموش نشد و هر روز قوی تر و بهتر راهش را ادامه می دهند.
مرکز تحقیقات قائمیه اصفهان از سال ۱۳۸۵ هجری شمسی تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن امامی (قدس سره الشریف) و با فعالیت خالصانه و شبانه روزی تیمی مرکب از فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مختلف مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.
اهداف :دفاع از حریم شیعه و بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام) تقویت انگیزه جوانان و عامه مردم نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی، جایگزین کردن مطالب سودمند به جای بلوتوث های بی محتوا در تلفن های همراه و رایانه ها ایجاد بستر جامع مطالعاتی بر اساس معارف قرآن کریم و اهل بیت علیهم السّلام با انگیزه نشر معارف، سرویس دهی به محققین و طلاب، گسترش فرهنگ مطالعه و غنی کردن اوقات فراغت علاقمندان به نرم افزار های علوم اسلامی، در دسترس بودن منابع لازم جهت سهولت رفع ابهام و شبهات منتشره در جامعه عدالت اجتماعی: با استفاده از ابزار نو می توان بصورت تصاعدی در نشر و پخش آن همت گمارد و از طرفی عدالت اجتماعی در تزریق امکانات را در سطح کشور و باز از جهتی نشر فرهنگ اسلامی ایرانی را در سطح جهان سرعت بخشید.
از جمله فعالیتهای گسترده مرکز :
الف)چاپ و نشر ده ها عنوان کتاب، جزوه و ماهنامه همراه با برگزاری مسابقه کتابخوانی
ب)تولید صدها نرم افزار تحقیقاتی و کتابخانه ای قابل اجرا در رایانه و گوشی تلفن سهمراه
ج)تولید نمایشگاه های سه بعدی، پانوراما ، انیمیشن ، بازیهای رایانه ای و ... اماکن مذهبی، گردشگری و...
د)ایجاد سایت اینترنتی قائمیه www.ghaemiyeh.com جهت دانلود رایگان نرم افزار های تلفن همراه و چندین سایت مذهبی دیگر
ه)تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و ... جهت نمایش در شبکه های ماهواره ای
و)راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی (خط ۲۳۵۰۵۲۴)
ز)طراحی سیستم های حسابداری ، رسانه ساز ، موبایل ساز ، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک ، SMS و...
ح)همکاری افتخاری با دهها مرکز حقیقی و حقوقی از جمله بیوت آیات عظام، حوزه های علمیه، دانشگاهها، اماکن مذهبی مانند

مسجد جمکران و ...

ط)برگزاری همایش ها، و اجرای طرح مهد، ویژه کودکان و نوجوانان شرکت کننده در جلسه

ی)برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم و دوره های تربیت مربی (حضوری و مجازی) در طول سال

دفتر مرکزی: اصفهان/خ مسجد سید/ حد فاصل خیابان پنج رمضان و چهارراه وفائی / مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان

تاریخ تأسیس: ۱۳۸۵ شماره ثبت : ۲۳۷۳ شناسه ملی : ۱۰۸۶۰۱۵۲۰۲۶

وب سـایت: www.ghaemiyeh.com ایمیـل: Info@ghaemiyeh.com فروشـگاه اینترنـتی: www.eslamshop.com

تلفن ۲۵-۲۳۵۷۰۲۳- (۰۳۱۱) فکس ۲۳۵۷۰۲۲ (۰۳۱۱) دفتر تهران ۸۸۳۱۸۷۲۲ (۰۲۱) بازرگـانی و فروش ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹ امور کاربران ۲۳۳۳۰۴۵(۰۳۱۱)

نکته قابل توجه اینکه بودجه این مرکز؛ مردمی ، غیر دولتی و غیر انتفاعی با همت عده ای خیر اندیش اداره و تامین گردیده و لی جوابگوی حجم رو به رشد و وسیع فعالیت مذهبی و علمی حاضر و طرح های توسعه ای فرهنگی نیست، از اینرو این مرکز به فضل و کرم صاحب اصلی این خانه (قائمیه) امید داشته و امیدواریم حضرت بقیه الله الاعظم عجل الله تعالی فرجه الشریف توفیق روزافزونی را شامل همگان بنماید تا در صورت امکان در این امر مهم ما را یاری نمایندانشاالله.

شماره حساب ۶۲۱۰۶۰۹۵۳ ، شماره کارت :۶۲۷۳-۵۳۳۱-۳۰۴۵-۱۹۷۳و شماره حساب شبا : -IR۹۰-۰۱۸۰-۰۰۰۰-۰۰۰۰-۰۶۲۱ ۵۳-۶۰۹۰به نام مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان نزد بانک تجارت شعبه اصفهان – خیابان مسجد سید

ارزش کار فکری و عقیدتی

الاحتجاج - به سندش، از امام حسین علیه السلام -: هر کس عهده دار یتیمی از ما شود که محنتِ غیبت ما، او را از ما جدا کرده است و از علوم ما که به دستش رسیده، به او سهمی دهد تا ارشاد و هدایتش کند، خداوند به او می‌فرماید: «ای بنده بزرگوار شریک کننده برادرش! من در کَرَم کردن، از تو سزاوارترم. فرشتگان من! برای او در بهشت، به عدد هر حرفی که یاد داده است، هزار هزار، کاخ قرار دهید و از دیگر نعمت‌ها، آنچه را که لایق اوست، به آنها ضمیمه کنید».

التفسیر المنسوب إلی الإمام العسکری علیه السلام: امام حسین علیه السلام به مردی فرمود: «کدام یک را دوست‌تر می‌داری: مردی اراده کشتن بینوایی ضعیف را دارد و تو او را از دستش می‌رَهانی، یا مردی ناصبی اراده گمراه کردن مؤمنی بینوا و ضعیف از پیروان ما را دارد، امّا تو دریچه‌ای [از علم] را بر او می‌گشایی که آن بینوا، خود را بِدان، نگاه می‌دارد و با حجّت‌های خدای متعال، خصم خویش را ساکت می‌سازد و او را می‌شکند؟».

[سپس] فرمود: «حتماً رهاندن این مؤمن بینوا از دست آن ناصبی. بی گمان، خدای متعال می‌فرماید: «و هر که او را زنده کند، گویی همه مردم را زنده کرده است»؛ یعنی هر که او را زنده کند و از کفر به ایمان، ارشاد کند، گویی همه مردم را زنده کرده است، پیش از آن که آنان را با شمشیرهای تیز بکشد».

مسند زید: امام حسین علیه السلام فرمود: «هر کس انسانی را از گمراهی به معرفت حق، فرا بخواند و او اجابت کند، اجری مانند آزاد کردن بنده دارد».